

אברהם בנימין

צילום: יונתן סינדל, פלאש 90

אין חביבה מאוירת הימים שבין כסה לעשור בשוק מחנה יהודה. להמולת השוק הקבועה נוסף נופך דק של חגיגות. דוכני הפירות עמוסים בפירות שלהי הקיץ וראשית החורף, ומפתחי חנויות מתנגנים פיזי סליחות.

רחש הרכבת הקלה והדי המולת השוק מתפוגגים כמעט לחלוטין עם הכניסה לסמטאות הצרות של שכונת מקור ברוך – זו החוצצת בין רחוב יפו לשכונת 'גאולה' – שם מתגורר רבי ישועה בן שושן (70), מחשובי המקובלים בדורנו, הידוע יותר בכינויו 'חכם ישועה'. הוא נולד בירושלים בשנת תש"ה, כנצר למשפחות מקובלים ספרדים ידועים בירושלים, והוא מקפיד שלא לישון מחוץ לירושלים למעט לצורכי מצווה. החלוקה המוכרת בין כיפות סרוגות לשחורות וההתבטאויות המכאיבות הכרוכות בה, מתאינות בעולם פנימיות התורה. אחד מתלמידיו מספר כי בכל יום שישו בצהריים הוא מתכנס לחברותא משולשת עם המקובלים רבי דוד בצרי והרב מורגנשטרן. הוא היה מקורב לרב אלישיב ולרב אליעזר ולדנברג

הייתה בידי היורדים, אבי היה לוקח אותי כל שבת לקבר דוד המלך, ומסיים שם את התהלים. משם היינו משקיפים ומסתכלים על העיר העתיקה ולעבר מקום מקדשנו.

"הילדות שלי הייתה מלווה בכל גדולי ישראל שהיו חיים פה באזור. אתה עובר ברחוב ורואה את חכם פלוני, ואחריו חכם נוסף, ועוד חכם. היינו רואים אותם ומתמלאים ביראת ה'. ניגשים אליהם ומנשקים את ידיהם כדי להתברך. בכל הרחובות והסמטאות הללו הלכו יהודים לבושים באצטלא דרבנן, והם הראו את האווירה העצומה הזו של קדושה ושל עבודת ה' ויראת ה'. זו הייתה המציאות בשכונות הללו.

"למדתי אצל חכם בכור עליו השלום, ב'כותאב' (תלמוד תורה) שהיה בעזרת הנשים של בית הכנסת. בבית הכנסת עצמו ישב בית דין של הרב שמואל עזרן, רבי אברהם ענתבי, וחכם יוסף שלוש עליהם השלום. אנחנו יושבים בעזרה ולומדים אל"ף-בי"ת, ורואים אותם יושבים ועוסקים במלאכת שמים של חכמי ישראל.

"עיקר לימודי שלמדתי היה מפי אבי וסבי. אבי היה יושב ולומד אתי אחרי הצהריים ובערב, הייתי הולך ויושב אתו ועם סבי ולומד אתם".

חכם ישועה

אחרי תפילת שחרית עם כוונות הרש"ש שהחלה ב'ותיקין' והסתיימה בשעות הבוקר המאוחרות, ישב אברהם בנימין לשיחה נדירה עם אחד מהבולטים במקובלי הדור – רבי ישועה בן שושן. טעימה קלה ומתוקה מאוירת הרחוב הירושלמי לפני כמה עשורים, כמה חרכים צרים ומרוממים אל עולם הנסתר, זיכרונות מהמחלת היהודית והעליות להתיישבות. וגם: האם נכונה האגדה על הגומחה בקסדה שאפשרה לו לצאת לסיורי מלחמת ששת הימים כשהוא עטור תפילין

בעל 'ציץ אליעזר'. במשך שנים ארוכות היה חכם ישועה תלמיד קרוב של הרב מרדכי אליהו זצ"ל, והשניים למדו יחד הלכה וקבלה. באופן שאפשר להקבילו אל מהות הנסתרות, מתהלך חכם ישועה בפשטות ובאנונימיות כמעט מוחלטת. הוא לא מחזיק 'חצר' של מקורבים ואינו נעזר בפמליית מלווים. כשאני ממתין לרב על ספסל העץ הכחול שבחזית ביתו, אני נזכר במימרה השנונה של ר' אברהם שפירא זצ"ל שהיה אומר בחיוכו המוכר: 'בטח שיש לי חצר, היא מלאה חתולים'.

חצרו הבית העתיק והקטן מאכלסת ערבוביה מרעננת של צמחים מטפסים וחבלי כביסה הנשקפים אל הגפן המשתרגת על קירות האבן. בקצה החצר בור מים ירושלמי שנסתם זה מכבר. בשעה 11:00 מופיע הרב פוסע בנחת כשהוא חוזר מתפילת שחרית. סדר היום שלו התחיל עוד בשעות החושך ונמשך לתפילת ותיקין בישיבת המקובלים. תפילה הנאמרת על פי כוונות הרש"ש, ונמשכת שעות ארוכות.

אנו נכנסים אל הבית דרך שביל צר מחופה אבן. שני חדרים גדולים, מטבחון קטנטן, וזהו. כאן גידלו הרב ואשתו את תשעת ילדיהם. עם תפאורה של ימים עברו השיחה נפתחת באופן כמעט טבעי בזיכרונות מימי הסליחות בירושלים של פעם – היסטוריה לא כל כך רחוקה, למען האמת.

ירושלים של אותיות

"כתוב שהקב"ה 'נותן בים דָּךְ'. דרכו של עולם שהאדם לא רואה דרך בתוך הים, אבל הקב"ה פותח דרכים, מאיר לעם ישראל ופותח את כל השערים כדי שמתוך האורה הזו נזכה למחילה וסליחה וכפרה", פותח חכם ישועה בקול חרישי, שנשמר כמעט לאורך כל השיחה. "ממילא כאשר יש מחילה וסליחה – אין אותו ענן שעליו כתוב 'סְפוּתָהּ בְּעָנָן... מִעֲבוֹר תְּפִלָּה' – אז התפילות מתקבלות. לקראת הסליחות הייתה שמחה גדולה, קמים והולכים לסליחות. באופן פשוט הסליחות באות לעורר את לבנו לתשובה, להכניס אותנו לאותה נקודה של חשבון נפש. כשהיו הולכים לסליחות, היו הולכים בשמחה. הילדים, באותם קטעים שהיו שרים, כל אחד היה רוצה לזכות בקטע מסוים שאהוב עליו במיוחד".

"עוד כשהילדים שלנו כשהיו קטנים, היה הגבאי עובר וצועק 'סליחות', ודופק במקל סבא על התריסים. לא היו יכולים שלא להתעורר. הזקנים לא היו צריכים להתעורר. הם היו ערים כבר מחוצות", מוסיפה הרבנית שמקשיבה מן הצד.

איך היה לחיות בירושלים של פעם? איזו ילדות הייתה לך? גדלנו מתוך מלחמת השחרור, משיב הרב בנימה מהורהרת. "הבית שלנו היה צמוד לרחוב יפו, כשהגבול סמוך ונמצא סביב. כשהיו יריות היינו שומעים את זה. בשנים שבהן העיר העתיקה

בימי נעורי קירב אותי חכם דוד לניאדו עליו השלום, שהיה אחד מחסידי וצדיקי ירושלים. הוא חיבב אותי וגילה לי תעלומות חכמה. היינו יושבים בליל שבת של זמן החורף שבהם משכימים לשירת הבקשות ולאמירת תהילים משעה שתיים אחרי חצות, ומסיימים את הלימוד לקראת התפילה עם הנץ החמה".

"בסיירת שקד, יוצאים לסיור עוד לפני הזריחה"

נתיב הכניסה שלו אל עולם הקבלה נפתח במקביל לילדות ירושלמית רגילה לחלוטין. הוא למד בבית הספר הממלכתי-ידיתי 'דוגמה' שבמרכז העיר, ולאחר מכן המשיך בתיכון דתי, ומשם ללימודי הוראה במה שהיה מכונה אז 'סמינר למורים'.

כשנה לפני מלחמת ששת הימים הוא התגייס לצה"ל, כשהוא בוחר ללכת ללא פחות מ'סיירת שקד' – אחת מיחידות העילית של צה"ל באותם ימים, שהייתה עסוקה בעיקר בהגנה על גבולותיה הדרומיים של מדינת ישראל מפני הסתננות מחבלים ממצרים, מרצועת עזה ומאזור הערבה. לפני יובל שנים מספר הדתיים בצה"ל ומעמדם היה שונה לחלוטין מהמצב הנוכחי, ובפרט בלטה הקושי ביחידות המיוחדות. סיירת שקד הייתה יחידת סיור פרועה למדי ונטולת משמעת צבאית. באותה תקופה התבססה היחידה בעיקר על בני קיבוצים והייתה בעלת אופי חילוני מובהק, דבר שגרם לקושי גדול לשמור על אורח חיים דתי, קל וחומר כשמדובר באדם מלחמת יוצא דופן.

"הלכתי באופן פשוט, להילחם מלחמות ישראל", אומר חכם ישועה. "לא ראיתי בזה משהו נפרד או סותר ללימוד הקבלה. זו הייתה כל הווייתנו. הייתי תקופה מסוימת בחיל האוויר. לא ראיתי את עצמי יושב שם בבטלה, והלכתי לסיירת שקד".

על הגעתו של חכם ישועה לסיירת סיפר אחד מחבריו ליחידה: "יום אחד נחת בשי"ן גימ"ל במשמר הנגב בחור בלבוש חרדי, ואמר 'באתי להתגייס'. הוא התעקש, לא אז משם וביקש לראות את המפקד. פואד (בנימין בן אליעזר), שהיה מפקד לא רשמי באופיו, אחד שמדבר עם כולם, אמר 'אללה, תכניסו אותו'. אחרי חמש דקות עם הבחור הוא אמר לנו 'גייסו אותו'.

אריה לצטר, חברו ליחידה, מתאר: "הוא נשמה טובה הבנאדם הזה. אישיות מיוחדת. היינו מגיעים לפעמים מפעילות מבצעית בשעה שתיים בלילה וצריכים לקום כבר בשעה ארבע. היינו עייפים, ממוטטים, אבל הוא הוא היה קם לפנינו ומתפלל, ולא היה מדבר אתנו לפני שהיה מדבר עם בוראו. הוא היה חזק נפשית בצורה בלתי רגילה".

פואד עצמו סיפר לפני כשנה וחצי בריאיון לאתר 'כיכר השבת', על השתלבותו של חכם ישועה ביחידה. "הוא היה לוחם אצלי

"הלכתי באופן פשוט, להילחם מלחמות ישראל. לא ראיתי בזה משהו נפרד או סותר ללימוד הקבלה. זו הייתה כל הווייתנו"

"בתקופה הזו הייתה מלחמת ההתשה, היה קשה להיות בחוץ כשהחברים מחרפים נפשם, מתמודדים יום יום עם לחץ לא פשוט, היו גם הרוגים. לא הרגשתי שאני יכול להשתחרר"

החברים הלוחמים ישועה ואריה סיני רומני 5.1969

ונפצע קשה. הוא היה חייל מצטיין. כשהוא הגיע הייתה לי אתו מריבה גדולה. אמרתי לו איך תעשה? זה יחידה של סיירים, אין יום ואין לילה. הוא אמר לי אל תדאג. הוא היה מבשל לעצמו, היה מתפלל, וכל זה ביחידת סיור שרובה אנשי 'השומר הצעיר'".

איך זה להיות דתי בודד בסיירת שקד, בצה"ל של לפני חמישים שנה?

"מה יש לספר? זה היה צבא רגיל", משיב הרב כמתחמק. "כשאדם הולך לתכלית הזו, הוא שואף לא ללכת לדברים בטלים".

על פי המסופר, הוא הקפיד לצאת לפעולות כשהוא עטור בתפילין קטנות ששופצרו לתוך חור מיוחד בין רצועות הקסדה. הרב מאשר את הדברים, תוך שהוא מנסה להוריד את ההילה הכרוכה בסיפור המופלא. "בקסדה היה מרווח שבו תפילין קטנות יכולות להיכנס. היינו יוצאים לסיורים הרבה קודם עלות השחר, הייתי מתעטף בציצית ומתעטף בתפילין בלא ברכה, וכשהיה מגיע הזמן הייתי ממשש ומברך, ואז הייתי מתפלל חלק מהתפילה, וכך הייתי נשאר".

לאחר שהשתחרר משירות החובה חזר הרב לשירות בקבע, ולאחר שהשתחרר ממנו שב והתגייס, הפעם כאב לילד צעיר.

"בתקופה הזו הייתה מלחמת ההתשה, היה קשה להיות בחוץ כשהחברים מחרפים נפשם, מתמודדים יום יום עם לחץ לא פשוט, היו גם הרוגים. לא הרגשתי שאני יכול להשתחרר". במלחמת יום כיפור שירת כמפקד פלוגה, ובמהלכה נפצע קשה בעת שטיהר בונקר מצרי מדרום לתעלת סואץ. את עקבות הפציעה הקשה נושא הרב עד היום – הוא מתקשה לישון ומקדיש את לילותיו ללימוד. "הלחימה הייתה בתוך בונקר מצרי. מולי עמדו שלושה מצרים שיורים, ואני יורה. הטווח של הקנים היה כזה קרוב", הוא ממחיש בידי ששרידי הפציעה עוד ניכרים בהן. "אני רואה את האש יוצאת מן הקנים. פגע בי כדור בכף היד, הרס את המקרן והבוכנה של הנשק, ויצא מהזרוע אחרי ש'חרש' את כל הזרוע. קיבלתי עוד כדור ברגל, וגם כדור בחזה.

"עילת העילות וסיבת הסיבות זימן לי משקפת חצי שעה קודם, שהורדתי מעל מצרי הרג. היה יותר קל להכניס אותה לחגור, אבל משום מה קשרתי אותה עם השרוך לחגור מעל החזה. הכדור שפגע לי בחזה שבר את הציר של המשקפת, ורק אז הגיע אלי. ברוך פודה ומציל. יצאתי מהתעלה וחבשתי את עצמי ביד. חבר שלי שם לי חוסם עורקים מחוט של טלפון שדה, ואחרי כן יצאתי משטח הלחימה. משם פינו אותי לשדה התעופה פאיד ולבית החולים בליינסון".

עד היום ממשיך הרב לשמור על קשר עם חבריו ומפקדיו ליחידה המפוארת. הקשר עם אריאל שרון, שהחל עוד בצבא, הפך לכאוב לאחר עקירת חבל מימה, ונקרע ערב גירוש יהודי גוש קטיף.

ימים סוערים

מלחמת יום הכיפורים הייתה נקודת שבר בחברה הישראלית, וממנה צמחה גם תנועת 'גוש אומנים' שהחלה במאבק ציבורי להקמת יישובים בשומרון. הקשר של משפחת בן שושן עם חבורת תלמידי הרב צבי יהודה קוק התפתח בעקבות השתתפותה של יעל בן שושן בגרעין ההתיישבות הראשון שעלה לחברון, והיותה בקבוצת הנשים שנכנסה לגור בבית הממשל הצבאי בחברון – מה שהתפתח לאבן היסוד להקמת קריית ארבע.

"בזמן שהכרתי אותה, הכרתי גם את הרב משה לוינגר עליו השלום, ויבדלו לחיים מנחם פליקס, בני קצובר, יהודה עציון ויתר החבורה. הגענו לעלייה הראשונה של גרעין אלון מורה שהתקיימה ליד חווארה, בחטיבת שומרון, ומאז היינו בכל העליות והירידות" בסוף שנות השבעים גויס הרב בן שושן בשנית לצבא קבע כקצין בדרגת סרן, הפעם כקצין הגמ"ר (הגנה מרחבית) ביו"ש המופקד על היישובים היהודיים הצעירים וחיילי המילואים המתגוררים בהם. בראשית שנות ה-80 השתתף הרב ב'מחנת היהודית' שבין

מועצה אזורית נחל שורק
להושע מער ה-7
מאמץ אומץ

22:30-23:00 התכנסות וכיבוד קל
 דברי ברכה - אלי אסקוידו, ראש המועצה

23:00-24:00 הרב יעקב שמעון, ישיבת "נחלת צבי"

24:00-24:45 הרב ד"ר שרון שלום, רב קהילת "קדושי ישראל" קריית גת

01:00-01:45 הרב שמואל אליהו, רב העיר צפת וחבר מועצת הרבנות הראשית

02:00-02:45 הרב אריה דרוו, ישיבת ההסדר שדרות

03:00-04:00 הרב יגאל כהן, ערוץ הידברות ראש בית מדרש "יביע אומר" בני ברק

04:00-04:30 הפסקה

04:30-05:45 מופע מיוחד לפני עלות השחר
ביני לנדאו

06:00 תפילת שחרית

מוצ"ש כ' תשרי 03.10.15
 עם כל המער מכל הארץ
ביד בנימין!

הישיבה בשיעורים בהפרדה מלאה
 באולם ספורט החדש ביד בנימין
הכניסה לאירוע ללא תשלום
 ייתכנו שינויים בתכנית. טל"ח

למידע נוסף: מזכירות מתנ"ס נחל שורק 08-6709999

"באופן פשוט, כשאתה משתמש בזכוכית מגדלת, היא לא מגלה לך משהו שאינו, אלא נותנת לך את האפשרות לראות את זה בהיר יותר. אתן דוגמה: אדם הראשון קרא שם לכל בריה ובריה, זה היה לראות אותה בתוך מציאות כל העולם, ואין הגיעה מציאותה מאורו יתברך. כאשר לומדים את החיים, אפשר לראות שהכול הולך ומתעוות דרך גבולות הגוף, אבל הנשמה הולכת ועולה מעלה מעלה עד רום המעלות"

"עילת העילות וסיבת הסיבות זימן לי משקפת חצי שעה קודם, שהורדתי מעל מצרי הרוג. הכדור שפגע לי בחזה שבר את הציר של המשקפת, ורק אז הגיע אליי. ברוך פודה ומציל"

חבריה נמנו סולתה ושמה של ההתיישבות ביו"ש וברמת הגולן, כמו משה זר, מנחם לבני, יהודה עציון, חגי סגל, זמביש ועוד רבים אחרים. השם הזה ניתן לכמה קבוצות שהתארגנו ליזמת פיגועי נקם כתגובה לשורת פיגועים קטלניים שבהם נרצחו מתיישבים רבים. חלק מהחוליות פעלו נגד ראשי הערים הערביות שהיו דמויות מפתח בהנהגת ערביי יו"ש. לאחר רציחתו של תלמיד הישיבה אהרן גרוס במרכז חברון, ביצעה חוליה אחת מהמחותרת פיגוע במכללה האסלאמית בעיר ובו נהרגו שלושה צעירים ערבים. חוליה אחרת, שהייתה בקשר עם חכם ישועה, ביקשה לפוצץ את מסגדי הר הבית, מתוך מטרה כפולה: למנוע את הסכם השלום עם מצרים ובכך לשבש את עקירת חבל ימית, ובמקביל הם ראו בכך את היכולת להסרת השיקוץ, ובכך לממש את נבואת הגאולה המופיעה בספר דניאל (יב, יא): "ומצת הוסר התמיד, ונתת שקוץ שמים". המהלך כידוע גווע לפני שהגיע לפסים מעשיים.

לאחר מעצר חברי המחותרת בידי השב"כ ומשפט ממושך וסוער, נידון חכם ישועה למאסר של ארבע שנים וחצי, בעיקר בשל הסעיף 'אי מניעת פשע', אך כיתר חבריו זכה מאוחר יותר להקלה בעונש. אני שואל את הרב מה הייתה התפיסה שלהם אז, ואיך הוא רואה את הסיפור הזה במבט לאחור. התייחסות קונקרטיית לאותם ימים לא קיבלנו אבל תחת זאת מספק הרב מבט רוחני על סוגיית הרב - מדבר בקול עצור משהו, מקמץ במילותיו, מגלה מעט ומכסה הרבה. "סיפורי לך שהייתי הולך עם אבי עליו השלום לדוד המלך כל שבת, והיינו צופים אל עבר מקום מקדשנו. בשלוש רגלים היו עולים שם, ומכתיירים שמו יתברך ב'כתרו ייתנו לך ה', דבר שאי אפשר לתאר. כל המציאות אתה גדל בגעגועים וכיסופים לבית חיינו. כל יהודי מצפה להרגיש את בית חיינו, לחיות את זה. בתפילה אדם צריך לכוון את עצמו מחוץ לארץ - לארץ ישראל, ומהארץ לירושלים ומירושלים לבית המקדש ולמקום קודש הקדשים. בשעה שהיה הקב"ה מדבר עם משה, אומר המדרש, היה יוצא מן השמים כסילון של אש אל בין שני הכרובים. במשנה ברורה מפורט הדין שאם אדם נמצא מאחורי מקום המקדש, יחזיר את פניו עד שיראה עצמו כעומד לפני הכפורת ובין שני הכרובים. הרמ"ק אומר 'הכול עוד שם, ורואים ולא יודעים מה שרואים', לא רק על אותו זמן, אלא כעת וכרגע. כשמוגיעים לאותו מקום מתחברים למקום ברוך הוא, מרים הרב את קולו השקט עד כדי זעקה.

"יש תיאור נפלא בספר 'אהלי יעקב', שהוא פירוש על התפילה. הוא מביא את סדר העבודה ומתאר את עבודתו של כוהן גדול ביום הכיפורים. הוא כותב לנו את הדברים, כדי שנדע מה שאיבדנו. 'באותו רגע היו ישראל יודעים מה מציאותם בכל העולמות, ותכף מתפללים ובוכים ומתחננים ושבחים בכל לב ונפש, והיה אדם מתהפך ללבן'. בית חיינו, פירושו שהכול גלוי והכול ברור, אי אפשר לנו לתאר".

ואם ננסה לתרגם את זה לעולם המעשה?
 "המציאות שהייתה? שזהו בית חיינו, כל מציאותנו, והולכים ומשחקים שם כדורגל? זה בזיון שאין לתפסו. התפיסה דהיום היא שכל רגע אנחנו יכולים לזכות ולהגיע. ה' יזכנו, זה תלוי רק ברצון שלנו, לא יותר. אם תהיה ממשלה שתחליט, אם יהיה מלך שיחליט - אין שום בעיה". וכאן ממשיך חכם ישועה במשפט לכאורה סותר: "הדבר היום תלוי בחשבונות שמים ובחכמי ישראל", הוא מדיגש כאומר שהדברים משלימים זה את זה. "אם נרצה ונכסוף תכלית הכוסף בוודאי נזכה. אנחנו ממשכימים לכסוף, ומצפים לרגע שבו נזכה לשוב ולעלות ליראות לפניו יתברך בבית הגדול והקדוש". לשאלה אם הוא מעודד עלייה להר הבית בטהרה בוחר הרב שלא לענות אך מציין: "בתפילות הגדולות שהיינו עורכים בכותל המערבי הייתי אומר - שמה נעלה כולנו יחד".

משקפיים של פנימיות

האם עיסוק בפנימיות התורה מוליד ממד ראייה נוסף על המציאות?

"באופן פשוט, כשאתה משתמש בזכוכית מגדלת, היא לא מגלה לך משהו שאינו, אלא נותנת לך את האפשרות לראות את זה בהיר יותר. אתן דוגמה: אדם הראשון קרא שם לכל בריה ובריה, כשהוא קרא לכל בריה בשמה, זה היה לראות אותה בתוך מציאות כל העולם, ואיך הגיעה מציאותה מאורו יתברך. זה לא דבר פשוט. בכל המציאות הוא היה רואה את אור שמו יתברך. אין לנו מושג מי היה אדם הראשון, אבל מתוך כך, מתוך ראיית אור ה' במציאות, קיבלנו את ראש השנה ויש לנו מלכויות, להמליך עלינו שמו יתברך. י"ה אכסוף באור אינסוף. כאשר לומדים את החיים,

אפשר לראות שהכול הולך ומתעוות דרך גבולות הגוף, אבל הנשמה הולכת ועולה מעלה מעלה עד רום המעלות".

כל יהודי מאמין שיש איזה רובד נעלם, אבל ברגע שמתחילים לדבר על ספירות ועולמות, יש רתיעה מהעניין, בעיקר בציבור הדתי-לאומי, אנשים 'סוגרים מדיפים'. למה בעצם?

"צריך להבין שהסטייה מהמציאות הזו, בהבנת הדברים כפי שהם, זו סטייה מוחלטת, אז או שאתה בונים או שאתה בחוץ, מתרסק. צריך קדושה וטהרה, צריך דעת נכונה. צריך מורים נכונים", הוא מטיעם. "חייבים הרואה אמתית, אחרת אדם יכול ליפול עד התהום. צריכים מפתח לשערים הללו, ובלי זה אדם יכול להגיע למציאות שה' ירחם".

פרשת הרב מצפת אולי קשורה לפחד הזה של להיות במקום גבוה - שממנו הריסוק הרבה יותר קשה. יש פה גם שאלה חינוכית לאלה שרוצים לקדש את עצמם וקיבלו כעת שבר גדול.

"הוא מתאר את עבודתו של כוהן גדול ביום הכיפורים - באותו רגע היו ישראל יודעים מה מציאותם בכל העולמות, ותכף מתפללים ובוכים ומתחננים ושבחים בכל לב ונפש, והיה אדם מתהפך ללבן. בית חיינו, פירושו שהכול גלוי והכול ברור, אי אפשר לנו לתאר"

את הכיסא, עד כאן לשונו. אדם ידע שהוא מתהלך באורו יתברך, והקב"ה חופף עליו, כמו שאנחנו אומרים בסליחות 'שמך נקרא עלינו, שמך נקרא בקרבנו'. אם אדם יצייר לפניו שמו יתברך וענינו לנוכח יביטו - ממילא כל מה שמסביב מתבטל".

הקבלה והזוהר מתייחסים בצורה מאוד קשה לעניין של פגם הברית. עם כל הקשיים שמסביב, איך לא נופלים לייאוש ולמרה שחורה עם הדברים האלה?

"קודם כול צריך לא להתעסק בזה, צריך להימנע מכל הדברים שמביאים לידי פריצות, מטלפונים של פריצות, ושאדם יקיים בעצמו 'ענין לנוכח יביטו'. מצד שני צריך לא להשתגע. הקב"ה הורה לנו דרך תשובה. אחד מהטריקים של היצר הוא להמשיך כל הזמן לערבל ולבחוש את המרקחת האיומה הזו. עזוב! שבק? נגמר הסיפור, תמשיך הלאה. מי שאמר לנו שהדבר הוא חטא - אמר לנו שהתשובה מכפרת. כל שנה אדם חוזר ומתוודה, על פי יתר לימודו שלמד ויתר השגתו שהשיג, אבל לא לשקוע במציאות של הרפש וטיט היוון - כי אחרת יכול לאבד את עצמו. מה לך? שבת אל ה', הקב"ה פותח שערי רחמים, ושב ורפא לו".

הרב שולף מהספרייה סידור עם כוונות הרש"ש ומצביע על הכוונות של "ג מידות הרחמים" א"ל מלך יושב על כיסא רחמים, מתנהג בחסידות, מוחל עוונות עמו, מעביר ראשון ראשון" - "זה לא חזרה על אותו דבר, כל מדרגה כזו היא פתח של תשובה וכפרה. תראה כמה פתחים של כפרה הקב"ה פותח לאדם. 'הנותן בים דרך'. כשאדם יושב ולומד וחי את הדברים ומתבונן בהם, אתה רואה כמה הקב"ה רחום וחונן ומרבה להיטיב. ראה מה שזכית להיות בעמו, חלקו ונחלתו ושנוכח לשוב אליו בלב שלם ובנפש חפצה".

הרב צריך לחזור ללימודו בישיבה. אנו יוצאים מהחצר הירושלמית, ובעיניי אני מלווה את דמותו הנבלעת בסמטאות ירושלים, ירושלים של מעלה.

טיול מהאיזור

בחול המועד סוכות מומלץ לצאת לטיול באחד הנחלים הפחות מוכרים, אך מהיפים שבהרי ירושלים - נחל דולב. עלו בכביש 3866 מבית שמש אל עבר המושב נס הרים. לאחר כשלושה קילומטרים, תראו מצד ימין שביל עפר המסומן בצבע שחור, שם תחננו את הרכב בזהירות ותתחילו את המסלול. השביל השחור יוריד אתכם אל ערוצו של נחל דולב. בשל העובדה ששמורת הנחל נחשבת אזור פחות מטיול הוא נקי מאוד. תוואי הנחל יוביל אתכם בתוך חורש ים תיכוני קסום מאזור הרי ירושלים אל שפלת יהודה. בנחל עצמו ישנם קטעים מעט קשים למעבר, אך בהחלט אפשריים. בסך הכול מדובר במסלול מומלץ מאוד ושקט שמבטיח שלושה למטיילים בו. תסיימו את המסלול בכביש 38, מול אחת הכניסות לבית שמש.

הרי ירושלים נחל דולב

המקובל רבי שמעון אגסי שכתב פירוש על שלושה עשר עיקרי התורה מביא את הדברים הבאים: 'הוא הבורא והוא היוצר שאמר והיה עולם, ונקרא אלוקי ישראל. ואתה מרבות קודש המוני מעלה, שרפים וחיות, לשכון את דכא ושפל רוח כמון. מבקש אהבתך, מתאוה לחברתך, חשק דודך להיות בסודך. אתה ועיינתו ואלך תשוקתו להתפאר בך ולשמחו בך ולשוש עליך ולהיטיב לך בטובת העולם הזה והבא. אם כזו תדמה בנפשך ותשוב בתשובה שלמה על כל מעשיך, בטח תדע שכן הוא בפועל, וכה הבטיחנו ויצרנו שנאמר ועליך יזרח ה' וכבודו עליך ייראה, ואלמלא ניתנה רשות לעין לראות, היה עין בעין נראה איך כיסא הכבוד עומד על ראש כל צדיק ממעל לו והחיות אשר הנה מרובעות פנים נושאות